

advocato cum gemitibus Paraclito Spiritu, eoque sic aspirante: ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, ad decus et ornamentum Virginis Deiparae, ad exaltationem fidei catholicae et christianae religionis augmentum, auctoritate Domini nostri Jesu Christi, beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac nostra declaramus, pronuntiamus et definimus: Doctrinam quae tenet beatissimam Virginem Mariam in primo instanti suae Conceptionis fuisse singulari omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Christi Jesu Salvatoris humani generis, ab omni originalis culpae labe praeservatam immunitatem, esse a Deo revelatam, atque idcirco ab omnibus fidelibus firmiter constantique credendam. Quapropter si qui secus ac a nobis definitum est, quod Deus avertat, praesumpserint corde sentire, ii noverint ac porro sciant se proprio iudicio condemnatos, naufragium circa fidem passos esse, et ab unitate Ecclesiae defecisse. *R.* Signum. 546.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio viij. Cap. j. c

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Naraeth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Mariae. Et reliqua.

Homilia sancti Epiphanii Episcopi.

Orat. de Laudibus S. Mariae Deiparae.

Uid dicam, aut quid proloquar de praecelara et sancta Virgine? Solo enim Deo excepto, cunctis superior existit: natura formosior est ipsis Cherubim et Seraphim, et omni exercitu angelico; cui praedicandae caelestis ac terrena lingua minime sufficit, imo vero nec Angelorum. O beata Virgo, columba pura et sponsa caelestis Mariae, caelum, templum, et thronus divinitatis, quae coruscantem in caelo et in terra solem habes Christum! Nubes lucida, quae fulgur de caelo lucidissimum ad illuminandum mundum

deduxisti Christum. Ave gratia plena, porta caelorum, de qua in Cantico Propheta in decursu orationis plane et aperte proloquitur inclamans: Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

R. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus: * Emissiones tuae paradisi, o Maria. *V.* Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea. -- Emissiones.

Lectio viij.

Virgo est liliu immaculatum, quae rosam immarcescibilem genuit Christum. O sancta Deipara, ovis Immaculata quae verbum ex te incarnatum Agnum Christum peperisti! O Virgo sanctissima, quae exercitus Angelorum in stuporem deduxisti! Stupendum est miraculum in caelis, mulier amicta sole, gestans lucem in ulnis: stupendum miraculum in caelis, thalamus Virginis habens Filium Dei: stupendum miraculum in caelis, Dominus Angelorum infans Virginis effectus est. An-

geli accusabant Hevam, nunc vero Mariam gloria prosequuntur, quae lapsam Hevam erexit, et Adamum e paradiso dejectum in caelos misit. Ipsa enim est caeli et terrae mediatrix, quae unionem naturaliter peregit.

R. Magnificat anima mea Dominum: * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *V.* Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. — Quia. Gloria Patri. Quia.

Sequens Lectio legitur etiam in Feria iv. Quatuor Temporum.

Lectio ix.

Gratia sanctae Virginis est immensa. Hinc Gabriel in primis salutat Virginem, dicens: Ave gratia plena, quae est splendidum caelum. Ave gratia plena, multis virtutibus exornata Virgo. Ave gratia plena, quae es urna aurea continens manna caeleste. Ave gratia plena, quae sitientes perennis fontis dulcedine satias. Ave sanctissima Mater Immaculata, quae genuisti Christum, qui est ante te. Ave purpura regia, quae caeli terraeque Regem in-

duísti. Ave liber incomprehensus, quæ Verbum et Fílium Patris mundo legéndum exhibuísti.

Te Deum laudámus. 20.

In Laudibus Commem. Feriæ.

In ij. Vesperis Commem. sequentis et Feriæ.

DIE XVI. DECEMBRIS.

S. Eusebii

Episc. et Mart. Semidupl. Omnia de Comm. unius Mart. [29] præter sequentia.

Añã. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℞. Glória et honóre.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Eusebii Mártiris tui atque Pontíficis ánnua solemnitate lætíficas : concede propítius, ut cujus natalítia cólimus, de ejusdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum.

Commemoratio Feriæ.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente. In Quatuor Temp. Lect. A Miléto. de eodem Comuni j. loco. [32]

In II. Nocturno.

Lectio iij.

Usébius nátióne Sardus, Románæ urbis Lector, post Vercellénsis Episcopus, ad hanc regéndam Ecclésiám mérito est créditos divíno eléctus iudicio : nam quem nunquam ante constitúti electóres cognóverant, posthábitis cívibus, simul ut vidérunt, et probavérunt, tantúmque intérfuit, ut probarétur, quantum ut viderétur. Primus in Occidéntis pártibus in eádem Ecclésiá eósdem mónachos instituit esse, quos cléricos, ut esset in ipsis viris et contéptus rerum, et accurátio Levítárum. Ariánis impietátibus ea tempestáte per Occidéntem longe latéque tradúctis, advérsus eas viriliter sic dimicávit, ut ejus invicta fides Libérium summum Pontíficem ad vitæ solátium erígeret. Quare hic sciens, in ipso fervére Spíritum Dei, cum ei significáset, ut penes imperatórem una cum suis legátis patrocínium fidei suscíperet, mox cum illis proféctus est ad Constantium, apud quem eníxius agens, quidquid legatióne

petebátur, obtínuit, ut Episcopórum nempe cœtus celebrarétur.

℞. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. *℞.* Descendítque cum illo in fóveam : et in vínculis non derelíquit eum. — Et dedit.

Lectio ii.

COLLÉctum est Medioláni anno sequénti concílium, ad quod a Constantio invitátum Eusebium, concupitúmque, ac vocátum a Libérii legátis, tantum abest, ut malignántium synagóga Ariánórum contra sanctum Athanásiúm furéntium in suas partes addúceret, ut pótius disérte statim ipse declárans, e præsentibus quosdam sibi compértos hæretica labe pollútos, Nicaenam imo fidem proposúerit iis subscribéndam, ántequam cœtera tractaréntur. Quod Ariánis acérbe irátis negántibus, nedum in Athanásiúm recusávit ipse subscribere, quin sancti Dionysii Mártiris, qui decéptus ab ipsis subscripserat, captivátam simplicitátem in-

geniosíssime liberávit. Quamórbrem illi gráviter indignántes, post multas illátas injúrias, exsílio illum mulctárum : sed sanctus vir, excússó púlvere, nec cæsaris minas véritus, nec enses obstrictos, exsílíum véluti sui ministérii officium accépit : missúsque Scythópolim, famem, sitim, vérbera, divérsaque supplicia perpéssus, pro fide strénue vitam contémpsit, mortem non méruit, corpus carnificibus tradidit.

℞. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. *℞.* Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcedínis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio. — Et.

Lectio iij.

QUANTA in eum tunc Arianórum crudelitas fúerit, ac effrons invercúndia, osténdunt graves lítteræ plenæ róboris, pietátis, ac religiónis, quas e Scythópoli scripsit ad Vercellénsensem clerum et pópulum, aliósq; finítimos ; e quibus étiam est explorátum, ipsórum nec minis, inhumanáque sævítia po-

tuisse unquam eum deterreri, nec serpentina blanda subtilitate ad eorum societatem perduci. Hinc in Cappadociam, postremoque ad superiores Ægypti Thebaidas pro constantia sua deportatus, exsiliu rigores tulit ad mortem usque Constantii, postquam ad gregem suum reverti permissus, non prius redire voluit, quam reparandis fidei jacturis ad Alexandrinam synodum sese conferret: postquam medici prestantis instar, peragrans Orientis provincias, in fide infirmos ad integram valetudinem restitueret, eos instituens in Ecclesie doctrina. Inde salubritate pari digresso in Illyricum, tandemque in Italiam delato, ad ejus reditum lugubres vestes Italia mutavit: ubi postquam Psalmorum omnium expurgatos a se commentarios Origenis edidit, Eusebiique Cesarensis, quos verterat de Græco in Latinum: demum tot egregie factis illustris ad immarcescibilem glorie coronam, tantis ærumnis promeritam, sub Valentiano et Valente, Vercellis migravit. **R.** Stola. [37]

In iij. Nocturno, Homilia. Quia Dominus ac Redemptor. **de eodem Communi ij. loco.** [45]

R. viij. Domine præveneristi. [40]

In Quatuor Temporibus Lectio ix. de Homilia et Commem. Feriæ in Laud.
De Vigilia S. Thomæ Apost. nihil fit nisi in Missa.

DIE XXI. DECEMBRIS.
 S. Thomæ
 Apost. Duplex ij. classis.

Omnia de Communi Apost. [2] præter seq.
Ad Magnif. in utrisque Vesperis, et ad Benedictus in Laud. Añã. Quia vidi-

sti me, Thoma, credidisti: beati qui non viderunt, et crediderunt, alleluia.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, beati Apostoli tui Thomæ solemnitatibus gloriari: ut ejus semper et patrociniis sublevemur, et fidem congrua devotioe sectemur. Per Dominum.

Deinde pro Commem. Adv. Añã. O clavis David, et sceptrum domus Israel: qui aperis, et nemo claudit; claudis, et nemo aperit: veni, et educ vincitum de domo carceris, sedentem in tenebris, et umbra mortis.

R. Rorate coeli.

Si autem Festum transferatur in ij. Feriam, Añã. O oriens. 221.

In j. Noct. Lect. Sic nos existimet. **de eodem Communi j. loco.** [9]

In II. Nocturno.

Lectio I.

Thomas Apostolus, qui et Didymus, Galilæus, post acceptum Spiritum sanctum in multas provincias profectus est ad prædicandum Christi Evangelium: Parthis, Medis, Persis, Hyrcanis, et Bactris christi-

stianæ fidei et vitæ præcepta tradidit. Postremo ad Indos se conferens, eos in christiana religione erudivit. Qui ad extremum, vitæ doctrinæque sanctitate, et miraculorum magnitudine, cum ceteris omnibus sui admirationem, et Jesu Christi amorem commovisset; illius gentis regem, idolorum cultorem, magis ad iram accendit: cujus sententia condemnatus, telisque confossus, Calaminæ apostolatus honorem martyrii corona decoravit.

R. Vidi conjunctos viros habentes splendidas vestes, et Angelus Domini locutus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amici Dei. **R.** Vidi Angelum Dei fortem, volantem per medium cœlum, voce magna clamantem, et dicentem. — Isti sunt.

Sermo sancti Gregorii Papæ. **Homilia xxx. in Evang. post medium.**

Lectio II.

Scriptum est, Spiritus Domini ornavit cœlos. Ornamenta enim cœlorum sunt virtutes prædicantium. Quæ videlicet ornamenta Paulus enumerat, dicens: Alii datur

per Sp̄ritum sermo sapiētiæ, alii sermo sciētiæ secūndum eūdem Sp̄ritum, aliter fides in eōdem Sp̄ritu, alii gr̄atia sanitātum in uno Sp̄ritu, alii operatio virtūtum, alii prophetia, alii discretio sp̄rituum, alii gēnera linguarum, alii interpretatio sermōnum. Hæc autem omnia operatur unus atque idem Sp̄ritus, dividens singulis prout vult.

℞. Beati estis cum maledixerint vobis homines, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me : * Gaudete et exsultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis. ℞. Cum vos oderint homines, et cum separaverint vos, et exprobraverint, et ejecerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis. — Gaudete.

Lectio vj.

Quot ergo sunt bona prædicantium, tot sunt ornamenta cœlorum. Hinc rursus scriptum est, Verbo Domini cœli firmati sunt. Verbum enim Domini Filius est Patris. Sed eisdem cœlos, videlicet sanctos Ap̄stolos, ut tota

simul sancta Trinitas ostendatur operata, repente de sancti Sp̄ritus divinitate adiungitur : Et spiritu orisejus omnis virtus eorum. Cœlorum ergo virtus de Sp̄ritu sumpta est : quia mundi hujus potestatibus contraire non præsumerent, nisi eos sancti Sp̄ritus fortitudo solidasset. Quales namque doctores sanctæ Ecclesiæ ante adventum hujus Sp̄ritus fuerint, scimus : et post adventum illius, cuius fortitudinis facti sint, conspiciamus.

℞. Isti sunt. [13]

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secūndum Joānnem.

Lectio vij. Cap. xx. f

In illo tempore : Thomas unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Homil. xxvj. in Evang.

Quid, fratres carissimi, quid inter hæc animadvertitis? Numquid casu gestum creditis, ut electus ille discipulus tunc deesset, post autem veniens audiret, audiens dubitaret, dubi-

tans palparet, palpans crederet? Non hoc casu, sed divina dispensatione gestum est. Egit namque miro modo superna clementia, ut discipulus ille dubitans, dum in magistro suo vulnera palparet carnis, in nobis vulnera sanaret infidelitatis. Plus enim nobis Thomæ infidelitas ad fidem, quam fides credentium discipulorum profuit : quia dum ille ad fidem palpando reducit, nostra mens omni dubitatione postposita, in fide solidatur.

℞. Isti sunt qui viventes in carne, plantaverunt Ecclesiam sanguine suo : * Calicem Domini bibent, et amici Dei facti sunt. ℞. In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. — Calicem.

Lectio viij.

SIC quippe discipulum Dominus post resurrectionem suam dubitare permisit, nec tamen in dubitatione deseruit : sicut antenativitatem suam habere Mariam sponsum voluit, qui tamen ad ejus nuptias non pervenit. Nam ita factus est discipulus dubitans et palpans, testis

veræ resurrectionis, sicut sponsus matris fuerat custos integerrimæ virginittatis. Palpavit autem, et exclamavit : Dominus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus : Quia vidisti me, credidisti. Cum Paulus Ap̄stolus dicat, Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium : profecto liquet, quia fides illarum rerum argumentum est, quæ apparere non possunt. Quæ etenim apparent, jam fidem non habent, sed agnitionem.

℞. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in caritate non ficta, et dedit illis gloriam sempiternam : * Quorum doctrina fulget Ecclesia, ut sole luna. ℞. Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam. — Quorum. Gloria Patri. Quorum.

In Quatuor Temporibus Lectio ix. de Homilia Ferie.

Lectio ix.

DUM ergo vidit Thomas, dum palpavit, cur ei dicitur : Quia vidisti me, credidisti? Sed aliud vidit, aliud credidit. A mortali quippe homine divinitas videri non potuit.

Hóminem ergo vidit, et Deum conféssus est, dicens : Dóminus meus, et Deus meus. Vidéndo ergo crédidit, qui considerádo verum hóminem, hunc Deum, quem vidére non póterat, exclamávit. Lætificat valde quod séquitur : Beáti qui non vidérunt, et credidérunt. In qua nímirum senténcia nos speciáliter signáti sumus, qui eum, quem carne non vídimus, mente retinémus. Nos signáti sumus : sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim vere credit, qui exércet operándo quod credit.

Te Deum laudámus. 20.
Pro Commem. Advent.
Aña. Nolíte timére, quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

℣. Vox clamántis.

Si hoc Festum transferatur, tunc Aña. Nolíte timére. dicitur ad Bened. in Dominica, loco Añæ. Ave María. et in Officio S. Thomæ pro Commem.

Adv. ponitur Aña Fer. ij.
 Dicit Dóminus 240.

Festa Januarii.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunct.

DIE XI. JANUARI.

S. Hygini.

Papæ et Martyris.

Fit Commemoratio infra Octavam Epiphaniæ.

Ad Vesp. Aña. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre.

Oratio.

Infirmítatem nostram réspice omnipotens Deus : et quia pondus propriæ actiónis gravat, beáti Hygini Mártiris tui atque Pontíficis intercessio gloriósa nos próteget. Per Dóminum.

Ad Laudes, Aña. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus.

DOMINICA II. POST EPIPHANIAM.

Sanctissimi Domini Jesu.

DUPLEX II. CLASSIS.

Occurrente Dominica Septuagesimæ, reponitur hoc Festum in die xxvij. Januarii, tamquam in sede propria (translato quocumque alio Festo, si alicubi occurrat et transferri valeat, nisi sit altioris ritus, aut æqualis, sed primarium) et tunc legitur ix. Lectio de S. Agnete secundo, et fit de ea Commemoratio in Laudibus tantum. De Festo duplici occurrente fit tantum Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cum Lectione ix. historica, omissa Lectione ix. de S. Agnete.

Sed advertendum est, quod in fine ℣. ℞. et Añarum omittendum erit Allelúia; similiter et in ℞. brevibus Horarum.

IN I. VESPERIS.

Añæ. 1. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

Psalmi de Domin. 150. et loco ult. Ps. Crédidi. 155.

2. Sanctum et terribile nomen ejus, iníitium sapiéntiæ timor Dómini.

3. Ego autem in Dómino gaudébo, et exultábo in Deo Jesu meo.

4. A solis ortu usque ad occásum, laudábile nomen Dómini.

5. Sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Capitulum. Philipp. ij.

Ratres, Christus humiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi no-